

Kā es gaidīju trešdienu!

Jaunākais senioru deju kolektīvs novadā — Mazzalves "Mūsējie"

Mazzalves pagastā, kas ir leģimālē, šķiet, nav nekā, kas nebūtu iespējams. Tur vīsojas gan profesionāli mākslinieki, gan tādi, par kuriem agrāk nav dzirdēts. Mazzalvieši arī paši nesēž, rokas klēpi salikuši. Pēc 40 gadu pārtraukuma atjaunota dejošanas tradīcija un izveidoti divi deju kolektīvi.

IVETA SKABA

Pašu priekam un labsajūtai

Kā radās ideja izveidot senioru deju kolektīvu, stāsta Mazzalves pagasta saietā nama vadītāja Žanna Miezīte. "Pagājušajā gadā izveidojās vi-dejās paaudzes deju kolektīvs.

Pagastā ir bijušas stipras dejošanas tradīcijas, bet vadītāju vairs nav. Pārcēlušies uz dzīvi citviet, daži aiz-gājuši viņā saulē. 40 gadu nebija dejots, bet dejojāji bija. Mans svarīgākais mērķis ir pagasta cilvēkiem radīt iespēju kopābūšanai, aktivitātēm, īpaši senioriem. Tā arī radās ideja par senioru deju kolektīvu. Kopā sāka pulcēties pērn oktobrī, bet uz pirmo mēģinājumu sanāca 4. novembrī. Šis datums uzskatāms par kolektīva dzimšanas dienu. Otrajā adventē koncertā priekšnesumus sniedza visi Mazzalves pašdarbības kolektīvi. "Mūsējiem" — tā sauc senioru deju kolektīvu — tās bija ugunskrīstības," teic Žanna Miezīte. Neilgā laikā jau iestudētas divas dejas!

Kolektīvs uz mēģinājumiem jau sanācis arī šajā gadā, un tam pievie-nojušies trīs jauni dejojāji. Pašlaik starp "Mūsējo" dejojājiem ir asto-nas sievas un pieci vīri. Ko iesākt trim dejojājiem bez vīriem? "Viss ir kārtībā," saka Žanna, "iestudējām dejas, kurās jādejo astoņām sievietēm un četriem vīriem." Dejas ir dažā-das, un šajā gadā neapņēms Dziesmu svētku repertuāru. "Mēs iedejosi-mies un gatavosim dejas, lai varētu uzstāties savā pagastā un kaimiņpa-gastos, vienvārdsakot, pašu priek-am, pašu labsajūtai, lai paši varētu izkustēties," teic kultūras dzīves vadītāja.

Katru uzrunāja personīgi

"Esmu ļoti pateicīga mazzalviešiem. Lielākā daļa no viņiem ir tie, kas dejojusi kolektīvos pirms 40 gadiem. Viņiem jau ir iemaņas. Dejojāji ir ļoti draudzīgi, atbildīgi, savstarpēji izpalīdzīgi," stāsta Žanna. Pa-mazām kolektīvā veidojas tradīcijas. Kopā nosvinēti Ziemassvētki, dāvi-nākas dāvanas un ieskicētas turpmā-kās ieceres.

Kā pagasta kultūras dzīves vadītāji izdevies izveidot jaunu kolektīvu, pie tam senioru vecuma grupas? "Katru personīgi uzrunājot un pie-rādot, ka tieši viņš ir vajadzīgs un ļoti svarīgs," teic Žanna. Vaičāta, vai uzreiz piekrita nākt dejojot, viņa teic,

SĀKUMĀ senioru kolektīvā bija četri dejojāji pāri, nu jau pulciņš kļuvis kuplāks — dejojot astoņas dāmas un pieci kungji. Vidū — kolektīva vadītāja Gunita Krievāne. Žannas Miezītes foto

vienu noteikuši, ka mēģinās, citi bija jāuzrunā vairākkārt. Būtiskākais bi-ja iedrošināt. Arī vidējās paaudzes deju kolektīvā katrs ir uzrunāts, cits pat vairākkārt. Pirmais, kas pats pieteicās dejojot, bija Boriss Dobrja. Viņš dejoj vidējās paaudzes deju kolektīvā. Kad iedomājās, ka viņš va-rētu dejojot ar senioriem, Boriss sacī-ja — nemūžam!

Trešdienas, kad abiem kolektīviem ir mēģinājumi, patīkami ir dzirdēt kā es gaidīju trešdienu! To saka gan vidējās paaudzes dejojāji, starp kuriem ir arī gados jauni vī-riēši, gan arī seniori. Gaida trešdie-nu, gaida kopābūšanu, kas ir ļoti svarīgi," saka Žanna Miezīte. Būtiski arī tas, ka ir vietas mēģinājū-miem — gan Mazzalves saietā na-mā, gan pagastmājas zālē, ja vaja-dzīga lielāka telpa, tā pieejama sko-las zālē.

Jāsgadā tautastēriņi

Senioru kolektīvu, tāpat kā vidē-jās paaudzes deju kolektīvu "Savenieki", vada Gunita Krievāne. Uz mēģinājumiem viņa mēro ceļu no Jaunjelgavas. "Gunita ir lieliska va-dītāja, kas ir ļoti atbildīga, radoša, māc saliedēt kolektīvu un izvirzīt tam konkrētus mērķus, ieinteresēt kolektīvu," saka kultūras dzīves va-dītāja.

Pirms dejošanas ir iesildīšanās treniņš. Tajā iekļauti vingrinājumi vi-sām muskuļu grupām, ko nosacīti varētu saukt par ārstniecisko vin-grošanu, tāpat interesanti ir padarīti mēģinājumu noslēgumi.

Kā viens, tā otrs kolektīvs Maz-zalvē vēl jauns. Vai jau izdevies sa-rūpēt dejojājiem tērpus? "Tā ir

problēma abiem deju kolektīviem," mazliet skumīgi noteic Žanna Miezīte. "Saveniekiem" mazzalvieši aizlien-juši tērpus no Pilskalnes pagasta, taču nenolaidīs rokas un meklēs iespējas pašūt jaunus tērpus, kaut pa daļām. Savukārt seniori koncertā tērpās 40 gadus vecos tautastērpus — tajos viņi devoja agrāk. Pirms koncerta tie tika atsvaidzināti un sakārtoti. Tautastērpiem ir jābūt, un tos centīsies sagādāt. "Tā nebūs ze-mē nomesta nauda. Tērpi būs mūsu kopienai, mūsu cilvēkiem. Vieniem priecāties, savukārt otriem — radīt šo prieku."

Kolektīvs vārda pilnā nozīmē

Runājot par turpmākajām iecerēm, Žanna teic, ka "Savenieki" šobrīd iestudē Dziesmu svētku reper-tuāra dejas. Senioru kolektīvā ir ie-cere nokomplektēt dejojātāju sastāvu ar astoņiem pāriem un, protams, arī gatavoties Dziesmu svētkiem. "Galvenais — ir kolektīvs vārda pil-nā nozīmē. Viens par visiem, visi par vienu!" pricīga saka Žanna Miezīte un papildina, ka seniors dejojājis Jānis Kalniņš, kura mājas ir tālu no pagasta centra, pa ceļam uz mēģinājumiem paņem arī divas kun-dzes. "Esmu ļoti pateicīga šiem cil-vēkiem, no viņu puses tas ir gan laika, gan finanšu ieguldījums," teic Žanna.

Zināms, ka Mazzalvē ir arī aktīvi jaunieši. Vai nav domāts par jaunie-šu kolektīva izveidi? Žanna atzīst, ka ir tāda doma: "Bet visi ir studen-

ti. Piektdienas viņi ir šeit, dodas uz ballēm un citiem pasākumiem, ie-saistās kopienas dzīvē. Svētdienas dodas uz mācību vietām. Varbūt ar laiku izveidosim kolektīvu, jo viņiem jau ir dejošanas iemaņas."

Atpakaļceļā vienmēr smaida

Gunitas Krievānes vārds nav svešs "Staburaga" lasītājiem. Piere-dzējusi deju kolektīvu vadītāja. No 1991. gada viņa vada vairākus deju kolektīvus Jaunjelgavā, iepriekš ar dejojājiem darbojās Limbažu pusē.

Neraugoties uz lielo pieredzi, "Mūsējie" ir pirmais Gunitas vadītais senioru deju kolektīvs. "Man ir in-teresanti ar viņiem strādāt, viņi ir ļoti mīļi, optimistiski. No viņiem nāk tāda dzīves pieredze, enerģija! Man tas ļoti patīk," saka Gunita.

Vai arī Gunita gaida trešdienas, kad jāmēro garais ceļš uz Mazzalvi? "Trešdienas man ir īpašas dienas," teic deju kolektīvu vadītāja, "kad braucu uz Ērberģi un strādāju ar diviem kolektīviem. Varbūt dažkārt es aizbraucu nogurusi, taču atpa-kaļceļā sevi pieķeru smaidām. Tas nozīmē, ka atdeve bijusi burvīga. Es nezinu, kas tajā apvidū mīt, bet tur tāda pozitīvisma deva, optimisms un kopābūšanas fenomēns! Kultūras dzīves vadītāja Žanna pie tā visa ir piestrādājusi. Tas viss, pateicoties viņai. Cilvēki ir atsaucīgi, iet viņai līdz!"

Kas atšķirīgs ir senioru deju ko-lektīvu vadīšanā? Vai lēnākas dejas? "Nevarētu teikt, ka senioriem ir lē-

nākas dejas. Seniori var arī jestrāk pasojot un pakustēties. Ņemot vērā viņu gadus, viņi ir iznesīgi un stalti, kustas fantastiski. Seniori uz mēģinājumiem nāk ar ļoti lielu atbildību," uzsver Gunita. Ja reiz ir atnācis, tad būs arī turpmāk. Vienīgais, kas var atturēt no mēģinājuma, ir slimība. "Mēs pakustāties, uzliekam fi-zisko slodzīti, tad paejam rotaļās, izspēlējam attīstīšanās spēles, mācā-mies ritmiku un visu, kas saistās ar skatuvisko deju," stāsta Gunita. "Es mācos no viņiem, cik es daudz varu likt dejojot. Šobrīd visi kopā nākam, strādājam, darām, veidojam kolek-tīvu. Vēl mums ir vajadzīgi cilvēki, lai būtu pamatīgs kolektīvs, un tad jau nākamajā sezonā būs cits mēr-ķis."

Vajag sevi parādīt sprauņāku

"Staburags" uzrunāja arī vienu no "Mūsējo" dejojājiem — Jāni Kalniņu. Jāņa kungam ir 76 gadi, bet viņa dejojāja pieredze sākusies jau pasen — kad mācījies Mazzalves pamatskolas 5. klasē. Kad mācības sāka Bulduru tehnikumā, dejojot arī šīs mācību iestādes kolektīvā. Sākot studijas terezijē Lauksaim-niecības akadēmijā Jelgavā, bijis arī starp slavenās "Kalves" dejojā-jiem. Piedalījies Dziesmu svētkos, un pirmie piedzīvoti 1965. gadā, kad mācījās Bulduros. 1973. gadā, kad bija Dziesmu svētku simtgāde, skumjās gadījums atsauc mājas, un no tā laika kolektīvos vairs ne-bija dejojis. Nu, pagasta kultūras dzīves vadītājas Žannas Miezītes uzrunāts, atkal ir ierindā, šoreiz starp "Mūsējiem".

Vai deju soļus vēl atceras? "Kāju pirkstus nostiepiet, rokas izstiepiet, ielīk-t sānos vēl var atcerēties," teic maz-zalvietis.

Lūgts atsaukt atmiņā Deju svē-tkus, Jāņa kungs kā pirmo nosauc lielo gājēju. Neraugoties uz laikiem, valdīja lieliska atmosfēra, jo visi ta-ču bija jauni! Vēlākos gados gadījies būt ielās gājiena laikā un pabūt kon-certos, kas devuši pozitīvas emocijas. Runājot par repertuāru, Jāņa kungs teic, ka terezijā vajadzēja mācīties arī citu tautu dejas, tagad uzsvars likts uz latvisko deju.

Kā sacīja Žanna Miezīte, Jāņa kungs dzīvo tālu no pagasta centra. Kas liels trešdienas doties uz mēģinājumiem? Pirmkārt, vajag pakustēties. "Ar to, ka pastaigā apkārt dār-zam, pa saviem laukiem, nepietiek. Esmu kolektīvā, satiekos ar citiem cilvēkiem. Kā jau laukos, apkārt pa-liek aizvien mazāk cilvēku," teic maz-zalvietis. Vaičāts, vai dejošana liek nomest kādu gadu no muguras, Jāņa kungs sākumā smeja: "Nevar jau parādīt sevi švaku, vajag parādīt sprauņāku!" ♦

Projektu finansē Mediju atbalsta fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par materiāla saturu atbild laikraksts "Staburags".